

19 Νοεμβρίου 2016

Ο εν Θεσσαλονίκη Όμιλος Φιλομούσων (1899-1909)

[Πολιτισμός](#) / [Δοκίμια](#) / [Μουσεία](#)

[Στέλιος Κούκος](#)

Για τον εν Θεσσαλονίκη Όμιλο Φιλομούσων ήταν αρκετά δέκα χρόνια ζωής, για να γράψει ιστορία. Ιστορία καλλιτεχνική, μελωδική έως και ποδοσφαιρική και ολυμπιακών διαστάσεων αλλά και ιστορία ελληνική. Ο Όμιλος με τη δράση και τον παλμό του προσέφερε αρκετά, εμψυχώνοντας παντοιοτρόπως τόσο τους Θεσσαλονικείς όσο και τους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής της πόλης. Και μάλιστα εν μέσω οθωμανικής διοίκησης -βρισκόμαστε στα τελευταία χρόνια της τουρκοκρατίας στην Ελλάδα και τη λοιπή Βαλκανική- αλλά και στα δύσκολα και αιματηρά χρόνια του Μακεδονικού Αγώνα (1904-1908).

Η μεγάλη εκδρομή «εις Μπάλτζα παρά τω Δερβένι» - Όμιλος Φιλομούσων, Ομόνοια, Σύνδεσμος Ερασιτεχνών, 1904, (Αρχείο Κωνσταντινίδη).

Η εξαιρετική δραστηριότητα του Ομίλου δεν πέρασε απαρατήρητη από την οθωμανική διοίκηση, η οποία την επιβράβευσε συνδράμοντάς τον και θέτοντάς τον υπό την υψηλή προστασία του σουλτάνου Αβδούλ Χαμίτ Χαν! Κάποιες όμως δράσεις του η οθωμανική διοίκηση φρόντισε να τις απαγορεύσει...

Όπως κάθε σοβαρή και πετυχημένη ελληνική δραστηριότητα έχει τα χαρακτηριστικά τού «φτιάχνουν οι Έλληνες κυκλώματα και ιστορία οι παρέες», έτσι και ο Όμιλος Φιλομούσων ξεκίνησε ως ένα σωματείο φίλων, για να εκφράσει και να εκφραστεί, αλλά και να προσφέρει δημιουργικά με το έργο της σε ποικίλους τομείς. Το... κύκλωμα αυτό δεν άργησε να διευρυνθεί με πολλούς ομοϊδεάτες και να βγει και από τα στενά όρια της πόλης, αφού οι ενέργειές του έφταναν και στις γύρω περιοχές με ποδαράτες εκδρομές στο Ασβεστοχώρι, στο Χορτιάτη, στο Ωραιόκαστρο, στη Νεοχωρούδα, στα Βασιλικά, στην Μπάλτζα (σημερινό Μελισσοχώρι) κ.ά. Εκδρομές και εξορμήσεις που δεν ήταν μόνο φυσιολατρικές... Ο γνωστός θούριος «Δεν θα την πάρουν ω ποτέ την γην των Μακεδόνων» ήταν και καρπός των δραστηριοτήτων του Ομίλου, του οποίου τα μέλη δεν παρέλειπαν να τραγουδούν κατά τις εμψυχωτικές εξορμήσεις τους.

Και βέβαια η χάρη των Φιλομούσων δεν μπορούσε να μη φτάσει μέχρι και τις παρυφές του Ολύμπου, δηλαδή στο Λιτόχωρο και στην Κατερίνη, αλλά αυτή τη φορά ακτοπλοϊκώς, ενώ σιδηροδρομικώς συναντήθηκε με Έλληνες της Βέροιας,

της Κοζάνης και του Μοναστηρίου...

Ιστορία λοιπόν καλλιτεχνική, αθλητική αλλά και ελληνική, με οίστρο και έμπνευση, όπου όμως ενυπάρχουν και οι αστάθμητοι παράγοντες της φυλής μας, οι οποίοι μπορούν να εκτρέψουν από το σκοπό και το στόχο ακόμη και την πιο ευγενή δραστηριότητα...

Ο νομικός, συλλέκτης και σολίστας του πιάνου Γεώργιος Κωνσταντινίδης μάς μεταφέρει μέσα από τις πληροφορίες και τα στοιχεία του οικογενειακού αρχείου του σε αυτόν τον κόσμο, που με το δικό του δημιουργικό πάθος σφράγισε το πέρασμα από το 19ο στον 20ό αιώνα.

Η εισαγωγή του αφιερώματος της “Μακεδονίας της Κυριακής” (20 Νοεμβρίου 2016) με θέμα “Ο εν Θεσσαλονίκη Όμιλος Φιλομούσων (1899-1909), Μέσα από το αρχείο του Γεωργίου Κωνσταντινίδη”.

<http://bit.ly/2fPoFoj>